

og flere Herreder er der ligeledes indsendt Andragende til Regering og Rigsdag om disses Medvirkning til Afløsning af de Arvefæsteafgifter, som svares dels til Københavns Kommune, dels til Universitetet, Roskilde Domkirke og flere private Godser. Disse Andragender grunder sig paa den Erfaring, at Selveje er den heldigste og i enhver Henseende bedste Besiddelsesform for Landejendomme. Erfaringen har tilstrækkelig vist, at Jorden udnyttes bedst, at den er i en højere Kultur, og at der er opført bedre Bygninger i de Egne, hvor Selveje er indført, og da navnlig, hvor der har været Selveje gennem flere Slægtled, end paa de Steder, hvor Fæsteforhold endnu er de almindelige. Bønderne og Husmændene foretrækker ogsaa overalt Selveje fremfor Fæste. Min og mange andres Erfaring gaar ud paa, at Selveje ogsaa fremmer Flid, Dygtighed og Energi og er en Befordrer af den almindelige Velstand. Hertil kommer, at Udstykning af Ejendom er langt lettere i de Egne, hvor Selveje er almindelig, end hvor der er Fæste, ja, det er næsten umuligt at faa Gaarde udstykket, hvor der er Fæste. Hvor der derimod er Selveje, foregaar Udstykningen af Gaarde livligt, og navnlig da ved Overdragelser til Børn eller Slægtninge. Jeg anmoder derfor den højtærede Regering og navnlig da den højtærede Landbrugsminister om at vise Imødekommen overfor de Andragender, der indsendes fra Fæsterne. Det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) nævnedes i sin Tale, at Arbejderne i Regelen boede i Hytter i Moser og omkring ved Skovkanter. Jeg tror, det ærede Medlem har set dette fortrinsvis i de Egne, hvor Fæste er almindeligt; hvor Selveje er almindeligt og har været det i en Aarrække, finder man i Regelen ikke Arbejderboliger og Husmandshuse bygget saadanne Steder.

Forskellige ærede Talere har fremhævet, at der tjenes mange Penge her i Landet i denne Tid, men at denne Merfortjeneste bliver ulige fordelt. Det er rigtigt. Skønt dette Forhold er uheldigt, har man dog vel neppe noget virksomt Middel til at fremskaffe en ligeligere Fordeling, end mindre en fuldt ud retfærdig Fordeling af Merfortjenesten. Kurserne paa Dampskibs- og Industriaktier viser, at

det er Skibstarmen og Industrien, der har forholdsvis den største Fortjeneste, dog maaske undtaget visse Folk, der beskæftiger sig med Omsætningen, idet flere af disse har tjent umaadelig store Summer, ja, hele Formuer, navnlig i det sidste Aar. Landbruget og Fiskeriet har i det store og hele ogsaa gode Tider, men i disse Virksomheder er Fortjenesten heldigvis fordelt paa flere Hænder end i de før nævnte Erhverv. Jeg skønner ikke rettere, end at det var heldigt, at alle Virksomheder, der tjener mere end sædvanligt, gav større Dagløn til deres Arbejdere, saaledes at de Arbejdere, der er beskæftigede i Virksomheder, der har særlig Fordel af Højkonjunkturerne, ikke i saa høj Grad følte Trykket af Dyrtiden. Jeg er i det hele af den Mening, at et ordentligt Arbejde ogsaa fortjener en ordentlig Løn, og at det ret beset er lige saa meget i Arbejdsgivernes som i Arbejdernes Interesse, at Arbejderne bliver lønnet godt. Det gælder her, som der staar i Skriften, at en Arbejder er sin Løn værd. I dette Forhold er jeg enig med det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen), hvis Udtalelser herom jeg paa hørte med stor Opmærksomhed. Det ærede Medlem rettede imidlertid særlig sine Udtalelser mod Bønderne, og det tror jeg er noget med Urette. Det ærede Medlem udtalte — det staar Sp. 160, og med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne oplæse nogle Linier —: „Det er i Særdeleshed trist at se paa disse Forhold: at Korn- og Føderstofkompagniet og Jydsk Andels-Føderstofforretning og vore Skibsredere har tjent saa kolossale Beløb, naar man samtidig ser, hvorledes man har behandlet Arbejderne. Jeg skal ikke komme ind paa Forholdene i København og Købstæderne, thi her har adskillige Forretninger og adskillige Arbejdsgivere ydet Dyrtidstillæg, hvilket naturligvis maa anerkendes; det er særlig Forholdene ude paa Landet, jeg vil omtale“, og saa gaar det ærede Medlem over til at omtale Forholdene paa Landet. Det ærede Medlem vil altsaa ikke omtale Forholdene i Byerne, fordi det der er mere almindeligt, at nu ydes Tillæg til den almindelige Dagløn nu under Dyrtiden. Men den Erfaring har vi, der har hørt noget om disse Forhold, ikke alle gjort.